

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Sa/22/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7018200419
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Tkáč
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7018200419.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach, sudcom JUDr. Pavlom Tkáčom, v právnej veci žalobcu : P. H., P. P. B. P. P. A. H., N.. XX.XX.XXXX, C. A. J. J. T., Š. W. J. J. T., bez dokladov totožnosti, za účasti maloletého účastníka P. B. P. P. P., N.. XX.XX.XXXX, Š. W. J. J. T., obaja toho času umiestnení v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce, zastúpení JUDr. Mariannou Lechmanovou, advokátkou, Štúrova 20, 040 01 Košice, proti žalovanému: Prezídium Policajného zboru Slovenskej republiky, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Banská Bystrica, Oddelenie cudzineckej polície PZ Žilina, Kuzmányho 26, 012 23 Žilina, o správnej žalobe vo veci predĺženia zaistenia zo dňa 22.03.2018 proti rozhodnutiu žalovaného č. PPZ-HCP-BB7-63-041/2018-AV zo dňa 13.03.2018, takto

rozhodol:

I./ Z r u š u j e rozhodnutie žalovaného Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Žilina, Kuzmányho 26, Žilina č. PPZ-HCP-BB7-63-041/2018-AV zo dňa 13.03.2018, týkajúce sa žalobcu H. P., N.. XX.XX.XXXX, Š. W. B. J. J. T., bez cestovného dokladu a zúčastnenej maloletej cudzinky, ktorej je účastník konania zákonným zástupcom B. P., N.. XX.XX.XXXX, Š. W. J., bez cestovného dokladu, oboch toho času umiestnených v Útvare policajného zaistenia v Sečovciach.

II./ N a r i a d ť u j e žalovanému, aby žalobca H. P., N.. XX.XX.XXXX, P. D. V. E. B. P., N.. XX.XX.XXXX, obaja štátnej príslušnosti J. J. T., bez cestovných dokladov, toho času umiestnení v Útvare policajného zaistenia Sečovce, boli bezodkladne prepustení zo zaistenia.

III./ Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalovaný napadnutým rozhodnutím č. PPZ-HCP-BB7-63-041/2018-AV zo dňa 13.03.2018 v konaní o zaistení cudzinca na základe rozhodnutia o zaistení účastníka konania podľa § 88 ods. 1 písm. c/ zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj : „zákon o pobyte cudzincov“ resp. „ZoPC“) pod č. PPZ-HCP-BB7-120-013/2017-AV zo dňa 14.11.2017 a rozhodnutia o predĺžení zaistenia pod č. PPZ-HCP-BB7-120-027/2017 - AV zo dňa 19.12.2017 a rozhodnutia o predĺžení zaistenia pod č. PPZ-HCP-BB7-63-034/2018 - AV zo dňa 17.01.2018 predĺžil zaistenie účastníka konania H. P., N.. XX.XX.XXXX a zúčastneného maloletého cudzinca B. P., N.. XX.XX.XXXX dňom 15.03.2018 podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov z dôvodu prebiehajúcich priprav realizácie dublinského transferu do Rumunska. Podľa § 88 ods. 4 ZoPC stanovil lehotu zaistenia do 14.05.2018, s tým, že doba predĺženia zaistenia začína plynúť dňom nasledujúcim po poslednom dni pôvodnej lehoty zaistenia a v zmysle § 88 ods. 5 ZoPC zostávajú účastník konania a zúčastnený maloletý cudzinec umiestnení v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce (ďalej „ÚPZC Sečovce“).

2. V preskúvanom rozhodnutí žalovaný konštatoval, že totožnosť a prvotné azylové konanie v Rumunskej republike bolo zistené a potvrdené na základe výstupu z informačného systému, s tým, že Rumunská republika zaevidovala účastníka konania ako žiadateľa o azyl na ich území pod identifikačným číslom : RO1AR101T1709121218. Na Dublinskom stredisku Migračného úradu MV SR bolo zistené, že bolo vydané rozhodnutie o odovzdaní do iného členského štátu (identifikačné číslo dublinského konania : MU-DS-395/2017-DŽ, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňom 12.12.2017). Správny orgán konštatoval, že bolo povinnosťou žalobcu ako aj zúčastneného maloletého cudzinca sa zdržiavať na území Rumunskej republiky a nie opustiť územie štátu, kde požiadali o udelenie azylu a vycestovať na územie iného štátu únie bez príslušných oprávnení. Rumunská republika, ako zodpovedný štát, je povinná v zmysle článku 18 ods. 1 písm. d) Nariadenia Rady (ES) č. 604/2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (ďalej aj : „Dublinské nariadenie III“, resp. „Dublin III“) prijať späť štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osobu bez štátnej príslušnosti, ktorých žiadosti boli zamietnuté a ktorí podali žiadosť v inom členskom štáte alebo ktorí sa nachádzajú na území iného členského štátu bez povolenia na pobyt. Nevyhnutným podkladom pre zaistenie a pre vydanie rozhodnutia o zaistení v zmysle § 88 ods. 1 písm. c) ZoPC je preukázanie existencie prvotného konania podľa Dublinského nariadenia III a skutočnosť, že Rumunská republika je štátom, kde účastník konania prvotne požiadal o azyl. Počas konania o azyle sa mal zdržiavať v tejto hostiteľskej krajine, túto povinnosť nedodrжал, opustil územie štátu v ktorom požiadal o udelenie azylu a vycestoval z územia hostiteľskej krajiny na územie SR, kde bol zadržaný v úkryte nákladného automobilu, čím nedodrжал podmienky azylového konania a neoprávnenne vycestoval do inej krajiny bez oprávnenia.

3. Správny orgán mal za to, že účastník konania a zúčastnený maloletý cudzinec cudzinci sú osobami, u ktorých je značné riziko úteku (svojoľný odchod z územia iného štátu, vyjadrenie účastníka konania v spísanej zápisnici, nelegálny pohyb za pomoci prevádzča) a ich nezaistením by hrozilo, že bude zmarený samotný účel konania o odovzdaní, ktoré nie je v kompetencii správneho orgánu a preto je potrebné mať účastníka konania a zúčastneného maloletého cudzinca k dispozícii počas procesu návratu v zmysle Dublinského nariadenia III. Z uvedeného vyplýva riziko úteku, ako aj neschopnosť vlastnej starostlivosti o svoju osobu po materiálnej, zdravotnej a existenčnej stránke (bez akýchkoľvek dokladov totožnosti, bez finančných prostriedkov, nedokázanie sa vrátiť späť na územie Rumunskej republiky, snaha o presun do iného štátu za pomoci prevádzča). Ďalej vyslovil, že v prípade účastníka konania a zúčastneného maloletého cudzinca nie je možné uplatniť alternatívne donucovacie opatrenia, ale je potrebné ich zaistiť a odovzdať do krajiny, ktorá je príslušná na konanie o udelenie azylu, pretože títo nemajú k dispozícii dostatočné finančné prostriedky k zabezpečeniu starostlivosti o svoje osoby, nevedia si zabezpečiť stravu, oblečenie, zdravotnú starostlivosť ani adekvátne ubytovanie z vlastných zdrojov a ani si ich nedokážu zabezpečiť od iných osôb. Taktiež aj samotný proces postupu v zmysle Dublinského nariadenia III trvá určitú dobu a nie je možné ho vykonať okamžitým odovzdaním prijímajúcej strane. Pokiaľ sa týka stanovenia predĺženia doby zaistenia uviedol, že v súlade s § 88 ods. 4 ZoPC, ako aj na základe odporúčania Dublinského strediska a v zmysle článku 28 Dublinského nariadenia III stanovil dĺžku doby predĺženia zaistenia do 14.05.2018, pričom táto doba je podľa správnej úvahy a skúsenosti dublinských konaní priamo úmerná dobe zabezpečenia všetkých potrebných náležitostí k realizovaniu konania v zmysle Dublinského nariadenia III. Stanovené predĺženie zaistenia ovplyvnila aj súčasná situácia v oblasti migrácie, utečeneckej krízy, náporu na štátne hranice Únie a riešenia štátnych príslušníkov tretích krajín v zmysle Dublinského nariadenia III smerom do krajiny, kde prvýkrát požiadali o udelenie azylu a je dôvodom na určenie stanovenej doby zaistenia a individuálneho prístupu k riešeniu. V rámci skúmania realizovateľnosti účelu zaistenia rovnako zistil, že Rumunská republika je ochotná a schopná účastníka konania prijať. Dodal, že skúmal aj podmienky v Rumunskej republike, ako aj to, či vrátením účastníka konania nedôjde k porušeniu absolútneho zákazu zlého zaobchádzania so žiadateľmi o azyl a porušeniu princípu „non-refoulement“, ako aj čl. 3 Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách (ďalej len „Dohovor“) a č. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, pričom zabezpečil jednak správy z Veľvyslanectva Slovenskej republiky v Bukurešti, Úradu policajného pridelenca v Bukurešti a Migračného úradu MV SR. Z vyhodnotenia týchto správ ako aj správ organizácii ako EASO, AIDA, AGERPRES, Global Detention Project, žalovaný dospel k záveru, že ide o bezpečnú krajinu a transferom účastníka konania nedôjde k porušeniu čl. 3 Dohovoru, ani č. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a neexistujú prekážky na ich vrátenie do Rumunskej republiky, kde požiadali o udelenie azylu. Ďalej sa správny orgán zaoberal rešpektovaním článku 8 ods. 1 Dohovoru, pričom účastník konania nemá na území SR žiadnu blízku rodinu, žiadne záväzky, nemá k nej žiadne väzby, ani

relevantné dôvody na zotrvanie na jej území, keďže žiadosť o medzinárodnú ochranu podal na území SR. Rovnako aj jeho zaistenie je v súlade s článkom 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru, a to vzhľadom k začatiu konania na účel zabezpečenia prípravy alebo výkonu prevozu podľa osobitného predpisu, rizika úteku a neoprávneného vstupu na územie členského štátu Únie.

4. Správny orgán preto na základe šetrení, ako aj z listinných dôkazov dospel k záveru, že zaistením nie sú porušené práva účastníka konania a zúčastneného maloletého cudzinca s ohľadom na platnú legislatívu a prepustenie by znamenalo nedodržiavanie zákona štátu, na ktorého výsošnom území sa účastník konania spoločne so zúčastneným maloletým cudzincom nachádza a pokračovanie v páchaní priestupku na úseku pobytu. Účastník konania nepožiadala a ani nemal úmysel požiadať na správnom orgáne o azyl a teda o medzinárodnú ochranu, čo zvyšuje značné riziko úteku a správnu úvahu o jeho nelegálnom pobyte a pohybe aj v iných krajinách, čo by hrozilo v prípade nezaistenia. Poukazoval na ustálenú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý vo svojej judikatúre vyslovil, že zmluvné štáty majú právo kontrolovať vstup, pobyt a odchod cudzincov z ich územia a v závere vyslovil, že v konaní postupoval aj v úzkej súčinnosti s účastníkom konania, a bola mu daná vždy príležitosť, aby mohol svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladom rozhodnutia o predĺžení zaistenia a uplatniť svoje návrhy v prítomnosti tlmočníka. Účastníkovi konania a zúčastnenému maloletému cudzincovi bola poskytnutá pomoc a poučenia, tak, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpel v konaní ujmu.

5. Žalobca sa správnou žalobou zo dňa 22.03.2018 (doručenou konajúcemu správne súdu dňa 11.04.2018) prostredníctvom právnej zástupkyne domáhal zrušenia vyššie označeného rozhodnutia žalovaného o predĺžení zaistenia a nariadenia bezodkladného prepustenia zo zaistenia tak žalobcu ako aj zúčastneného maloletého cudzinca. S rozhodnutím žalovaného nesúhlasil v celom rozsahu z dôvodu, že žalovaný nedostatočne zistil skutkový stav veci, napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a zároveň je nepreskúmateľné. Poukázal na to, že prvotne bol zaistený dňa 14.11.2017 podľa § 88 ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov, následne bolo žalobcom vydané opakovane rozhodnutie o predĺžení zaistenia. Zo správnej žaloby ďalej vyplýva, že žalobca mal zato, že žalovaný sa v preskúmanom rozhodnutí nevyporiadal s príslušnými právnymi predpismi týkajúcimi sa ochrany maloletých detí, ktoré majú navyše prednosť pred zákonom o pobyte cudzincov (napr. Dohovor o právach dieťaťa), ako aj nariadením Dublin III, pričom poukazoval na článok 3 bod 1 a článok 22 bod 1 Dohovoru o právach dieťaťa, ako aj článok 13 bod 20 úvodných ustanovení Dublinského nariadenia III. Vzhľadom k tomu, že v prejednávanom prípade sa jedná o pozbavenie osobnej slobody žalobcu a maloletého dieťaťa (pozn. súdu : v čase rozhodnutia žalovaného predĺžení zaistenia do 14.05.2018 dcéra účastníka konania ešte nedosiahla vek 18. rokov), postupom žalovaného boli dotknuté aj práva maloletej osoby a bolo povinnosťou žalovaného v konaní aplikovať Dohovor o právach dieťaťa a následne v odôvodnení rozhodnutia zaujať stanovisko, ako sa s ním v konaní vysporiada. Žalovaný tak nespravil, čím vážne pochybil, vec nesprávne právne posúdil a jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné a svojím postupom zároveň nerešpektoval ustálenú rozhodovaciu prax kasačného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej „ESLP“), v zmysle ktorej by deti nemali byť pozbavované osobnej slobody, a to bez ohľadu na to, či majú zákonného zástupcu alebo sú bez sprievodu. V tejto súvislosti poukazoval na ustálenú rozhodovaciu prax všeobecných súdov, ako aj ESLP a zdôrazňovala obozretné posudzovanie prípadov zaštvovania rodín s maloletými deťmi (napr. vo veci Muskhadzhiyeva a ďalší proti Belgicku, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Szak/11/2016 zo 17.10.2016, sp. zn. 10Sza/12/2016 zo 14.06.2016 a sp. zn. 1Szak/14/2016 zo 04.11.2016, rozsudky Krajského súdu v Košiciach vo veci sp. zn. 9Sp/19/2016 a 1Sa/18/2016, tiež 1Sa/27/2016). Doplnil, že medzinárodný princíp najlepšieho záujmu dieťaťa sa musí aplikovať v každom správnom, či súdnom konaní, ktoré sa môže týkať dieťaťa. Ani pre účely tzv. dublinských transferov nie je zaistenie nevyhnutné a aj tu platí základný princíp, resp. prezumpcia proti zaisteniu cudzinca žiadateľa o azyl v inej krajine. Pokiaľ sú k dispozícii v systéme také alternatívy, akými sú napríklad špecializované ubytovacie centrá a zariadenia pre žiadateľov o azyl, potom treba tieto opatrenia uplatniť ako prvé (článok 28 ods. 2 Dublinského nariadenia). Aj v zmysle odporúčania Rady Európy [odporúčanie Rady ministrov REC(2003)5 zo 16.04.2003] sa zaistenie žiadateľov o azyl má okrem iného uskutočniť iba po dôkladnom preskúmaní jeho nevyhnutnosti v každom jednotlivom prípade. Zároveň poukazoval na to, že bol zaistený za účelom prípravy a následného odovzdania do iného členského štátu v zmysle Dublinského nariadenia III, pričom v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je potrebné preveriť reálnosť naplnenia účelu zaistenia a teda skúmať reálnosť vykonania odsunu štátneho príslušníka tretej krajiny z územia Slovenskej republiky. Žalovaný dôsledne neposúdil

a nedostatočne zistil skutkový stav veci vo vzťahu k prijímacím podmienkach žiadateľov o azyl v Rumunsku. Z týchto dôvodov považoval rozhodnutie žalovaného za nepreskúmateľné pre absentujúcu právnu úvahu žalovaného ohľadom reálnej uskutočniteľnosti dublinského návratu žalobcu a jeho detí a teda účelnosti ich zaistenia, ako aj z dôvodu absencie zisťovania a vyhodnotenia aktuálnej situácie žiadateľov o azyl a ich prijímacích podmienok. V rozhodnutí žalovaného tak chýba úvaha k prípustnosti vrátenia žalobcu a zúčastneného maloletého cudzinca do Rumunska aj s ohľadom na potrebu dodržiavania čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

6. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 06.04.2018 navrhol správnu žalobu zamietnuť. Zopakoval právnu argumentáciu z preskúmaného rozhodnutia, na ktorej trval v celom rozsahu. Zdôraznil, že zaistenie žalobcu a zúčastneného maloletého cudzinca je naďalej účelné, pretože je potrebné v rámci medzinárodných dohôd ich odovzdať do krajiny, kde prvotne požiadali o azyl. Pokiaľ žalobca v správnej žalobe uvádza, že žalovaný vykonaným dokazovaním dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, a že a nepreveril reálnosť neplnenia účelu zaistenia, teda neskúmal reálnosť vykonania odsunu štátneho príslušníka tretej krajiny z územia Slovenskej republiky, tak tento jeho záver podľa žalovaného je nesprávny. Skúmal podmienky pre žiadateľov o azyl v Rumunsku, pričom v rámci zisťovania aktuálnej situácie žiadateľov o azyl v Rumunsku dožiadal Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Bukurešti, Úrad policajného prídelenca v Bukurešti a Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o preverenie bezpečnostnej situácie v Rumunsku, ako aj možnému porušeniu absolútneho zákazu zlého zaobchádzania so žiadateľmi o azyl v zmysle článku 3 Dohovoru a článku 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, pričom vyhodnotením získaných relevantných informácií dospel k záveru, že Rumunská republika je bezpečnou krajinou a transferom účastníka konania do Rumunska nedôjde k porušeniu článku 3 Dohovoru, ani článku 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a neexistujú prekážky na jeho vrátenie do Rumunskej republiky, kde požiadal o azyl. V závere konštatoval, že v zmysle ust. § 90 ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov počas celej doby zaistenia žalobcu a maloletých cudzincov bude skúmať, či účel zaistenia trvá.

7. Krajský súd v Košiciach ako vecne a miestne príslušný súd preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo na nariadenom pojednávaní podľa ustanovenia § 206 a nasl. SSP a dospel k záveru, že správna žaloba žalobcu je dôvodná, preto rozhodnutie žalovaného zrušil a nariadil žalovanému bezodkladné prepustenie žalobcu ako aj zúčastneného cudzinca zo zaistenia.

8. Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov štátnym príslušníkom tretej krajiny je každý, kto nie je štátnym občanom SR ani občanom únie; štátnym príslušníkom tretej krajiny sa rozumie aj osoba bez štátnej príslušnosti.

9. Podľa § 88 ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov, policajt je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny na účel zabezpečenia prípravy alebo výkonu jeho prevozu podľa osobitného predpisu, 85) ak existuje značné riziko jeho úteku.

10. K poznámke č. 85/ je uvedené - Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (Ú.v. EÚ L 180, 29.6.2013).

11. Podľa § 88 ods. 2 zákon o pobyte cudzincov, rizikom úteku štátneho príslušníka tretej krajiny sa rozumie stav, keď na základe dôvodnej obavy alebo priamej hrozby možno predpokladať, že štátny príslušník tretej krajiny ujde alebo sa bude skrývať, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, nemá udelený pobyt podľa tohto zákona alebo ak mu hrozí uloženie zákazu vstupu na viac ako tri roky.

12. Podľa § 88 ods. 4 prvá a druhá veta zákona o pobyte cudzincov, štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov. Policajný útvar je oprávnený počas tohto obdobia opakovane predĺžiť zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny, pričom celkový čas zaistenia nesmie presiahnuť šesť mesiacov.

13. Podľa čl. 2 písm. n/ Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 riziko úteku je existencia dôvodov v konkrétnom prípade, ktoré sa zakladajú na objektívnych kritériách vymedzených

právom, pre ktoré sa možno domnievať, že žiadateľ alebo štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, na ktorých sa vzťahuje konanie o odovzdaní, môžu utiecť.

14. Podľa článku 5 ods. 1 písm. f/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len Dohovor), Každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

15. Podľa článku 3 Dohovoru nikoho nemožno mučiť alebo podrobovať neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

16. Podľa článku 8 ods. 1 Dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydliá a korešpondencie.

17. Podľa článku 8 ods. 2 Dohovoru štátny orgán nemôže zasahovať do výkonu tohto práva okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

18. Podľa § 2 ods. 7 zákona o pobyte cudzincov, zraniteľnou osobou je najmä maloletá osoba, osoba so zdravotným postihnutím, obeť obchodovania s ľuďmi, osoba staršia ako 65 rokov, tehotná žena, slobodný rodič s maloletým dieťaťom a osoba, ktorá bola vystavená mučeniu, znásilneniu alebo iným závažným formám psychického, fyzického alebo sexuálneho násillia; v odôvodnených prípadoch možno za staršiu osobu považovať aj osobu mladšiu ako 65 rokov.

19. Podľa § 88 ods. 8 zákona o pobyte cudzincov, ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na maloletú osobu, ktorá nemá zákonného zástupcu. Iné zraniteľné osoby možno zaistiť len v nevyhnutnom prípade a na čo najkratší čas.

20. Podľa článku 3 bod 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

21. Podľa článku 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, sa zaväzujú zabezpečiť dieťaťu takú ochranu a starostlivosť, aká je nevyhnutná pre jeho blaho, pričom berú ohľad na práva a povinnosti jeho rodičov, zákonných zástupcov alebo iných jednotlivcov právne za neho zodpovedných, a robia pre to všetky potrebné zákonodarné a správne opatrenia.

22. Podľa článku 3 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečia, aby inštitúcie, služby a zariadenia zodpovedné za starostlivosť a ochranu detí zodpovedali štandardom ustanoveným kompetentnými úradmi, najmä v oblastiach bezpečnosti a ochrany zdravia, počtu a vhodnosti svojho personálu, ako aj kompetentného dozoru.

23. Podľa článku 22 bod 1 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, robia opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby dieťa žiadajúce o priznanie postavenia utečenca alebo ktoré sa v súlade s platným medzinárodným alebo vnútroštátnym právom a postupom považuje za utečenca, nech už je v sprievode svojich rodičov, iných osôb, alebo bez sprievodu, dostalo potrebnú ochranu a humanitárnu pomoc pri využívaní práv ustanovených týmto Dohovorom a inými dokumentmi v oblasti medzinárodného humanitárneho práva a ľudských práv, ktorého sú uvedené štáty zmluvnými stranami.

24. Podľa bodu 13 úvodných ustanovení Dublinského nariadenia III, v súlade s Dohovorom Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa z roku 1989 a Chartou základných práv Európskej únie by členské štáty pri uplatňovaní tohto nariadenia mali predovšetkým zvažovať najlepšie záujmy dieťaťa. Pri posudzovaní najlepších záujmov dieťaťa by mali členské štáty náležite zohľadniť najmä blaho a sociálny rozvoj, bezpečnosť a ochranu a názory maloletej osoby s ohľadom na jej vek a vyspelosť vrátane jej

osobnej situácie. Okrem toho by sa z dôvodu mimoriadnej zraniteľnosti maloletých osôb bez sprievodu mali pre ne stanoviť osobitné procesné záruky.

25. Podľa článku 28 ods. 1 Dublinského nariadenia III, členské štáty nezaistia osobu len z toho dôvodu, že v súvislosti s ňou prebieha konanie podľa tohto nariadenia.

26. Podľa článku 28 ods. 2 Dublinského nariadenia III platí, že ak existuje značné riziko úteku, členské štáty môžu dotknutú osobu zaistiť na účely zabezpečenia konania o odovzdaní v súlade s týmto nariadením, a to na základe individuálneho posúdenia a len vtedy, ak je zaistenie primeraným opatrením a nie je možné účinne uplatniť iné, miernejšie alternatívne donucovacie opatrenia.

27. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „Správny poriadok“), tento zákon sa vzťahuje na konanie, v ktorom v oblasti verejnej správy správne orgány rozhodujú o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

28. Podľa § 3 ods. 5 Správneho poriadku, rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu vecí. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

29. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav vecí a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

30. Podľa § 46 Správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu vecí a musí obsahovať predpísané náležitosti.

31. Podľa § 47 ods. 2 Správneho poriadku, výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia, než ustanovuje osobitný zákon.

32. Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

33. Pokiaľ sa týka súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia správny súd právne uzatvára.

34. Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-BB7-63-041/2018-AV zo dňa 13.03.2018, ktorým žalovaný v zmysle § 88 ods. 4 ZoPC predĺžil zaistenie žalobcu spolu so zúčastneným maloletým cudzincom (dcérou žalobcu) dňom 15.03.2018 do 14.05.2018 a to v konaní o zaistení na základe rozhodnutia o zaistení žalobcu podľa § 88 ods. 1 písm. c/ zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov pod č. PPZ-HCP-BB7-120-013/2017-AV zo dňa 14.11.2017 a rozhodnutia o predĺžení zaistenia pod č. PPZ-HCP-BB7-120-027/2017 - AV zo dňa 19.12.2017 a rozhodnutia o predĺžení zaistenia pod č. PPZ-HCP-BB7-63-034/2018 - AV zo dňa 17.01.2018 z dôvodu prebiehajúcich príprav realizácie dublinského transferu do Rumunska, s tým, že naďalej zostávajú umiestnení v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce.

35. Predpokladom zaistenia žalobcu a maloletého cudzinca (v čase rozhodovania žalovaného) v zmysle citovaných zákonných ustanovení je naplnenie účelu zaistenia, ktorým má byť zabezpečenie prípravy alebo jeho výkonu podľa osobitného predpisu, ktorým v danom prípade je Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (Ú.v. EÚ L 180, 29.6.2013).

36. V prípade žalobcu bolo z informačných systémov zistené, že požiadal spolu s maloletou dcérou o udelenie azylu na území Rumunskej republiky, pričom danú skutočnosť oznámil správny orgán Dublinskému stredisku Migračného úradu MV SR ako dôvod na začatie konania podľa vyššie uvedeného medzinárodného právneho predpisu. totožnosť a prvotné azylové konanie v Rumunskej republike bolo zistené a potvrdené na základe výstupu z informačného systému.

37. V zmysle Správneho súdneho poriadku je správny súd povinný pri svojom rozhodovaní vychádzať z ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, pričom odklon od tejto praxe predstavuje samostatný dôvod kasačnej sťažnosti voči jeho rozhodnutiu.

38. Správny súd poukazuje na tú podstatnú skutočnosť, že v prípade žalobcu a zúčastneného maloletého cudzinca ide zaistenie, ktoré bolo predlžované už rozhodnutiami žalovaného zo dňa 19.12.2017 (do 17.01.2018) a zo dňa 17.01.2018 (do 14.03.2018) z toho istého dôvodu, keď prvýkrát boli zaistení rozhodnutím žalovaného zo dňa 14.11.2017 podľa § 88 ods. 1 písm. c/ ZoPC na účel zabezpečenia prípravy alebo výkonu prevozu podľa osobitného predpisu (Dublin III), najdlhšie do 26.12.2017.

39. Správny súd v súvislosti so samotným zaistením žalobcu a zúčastneného maloletého cudzinca poukazuje na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý už vo viacerých svojich rozhodnutiach zdôrazňoval potrebu posudzovať v prípade zaistenia maloletých detí najlepší záujem dieťaťa v zmysle čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa opierajúc sa o judikatúru ESLP (napr. rozsudok zo dňa 19.01.2012, vo veci Popov proti Francúzsku, rozsudok zo dňa 12.10.2006 vo veci Mubilanzila Mayeka a Kaník Mitunga v. Belgicko a rozsudok zo dňa 19.01.2010 vo veci Muskhadzhiyeva i. v. Belgicko) poukazujúcu nato, že deti by nemali byť pozbavované osobnej slobody a to bez ohľadu na to, či majú zákonného zástupcu alebo sú bez sprievodu, pričom tento súd vo viacerých prípadoch rozhodol, že umiestnenie detí v zariadeniach, kde boli pozbavené osobnej slobody, bolo porušením čl.3 Dohovoru o právach dieťaťa a čl. 3 Dohovoru.

40. V tomto kontexte súd poukazuje aj na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prezentovanú v rozsudku sp. zn. 10Sza/12/2016 zo dňa 14.06.2016 (Judikát roka 2017). V zmysle predmetného rozsudku správny orgán musí s poukazom na najlepší záujem dieťaťa (zakotvený v článku 3 odsek 1 Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý zaručuje dieťaťu právo na posúdenie jeho alebo jej najlepších záujmov a ich prvoradé zohľadnenie pri akýchkoľvek krokoch alebo rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú, tak vo verejnej, ako aj v súkromnej sfére), postupovať obozretne pri umiestňovaní detí spolu s rodičom v útvare policajného zaistenia a pri úvahe o ich umiestnení by nemal opomenúť, že najlepší záujem dieťaťa, ktorý je vyjadrením hodnôt, na ktorých je postavený systém ochrany práv dieťaťa nie je možné účinne dosiahnuť bez reflektovania na judikatúru ESLP, ktorá ohľadne pozbavenia osobnej slobody dieťaťa a ochrany práv a najlepšieho záujmu dieťaťa vo veciach zaistenia maloletých cudzincov najmä tých, ktorí sú v sprievode rodičov opakovane konštatovala porušenie čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, ako aj čl. 3 Európskeho dohovoru o ľudských právach.

41. V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd vyjadril právny názor, že deti by nemali byť postihované za imigračný status svojich rodičov (t.j. za to, že ich rodičia cestujú bez potrebných dokladov, resp. s pozmenenými, dokonca falšovanými dokladmi), ani za ich predchádzajúce správanie, ktoré je vyhodnocované ako riziko úteku (rozsudok NS SR sp. zn. 1Szak/14/2016 z 11.10.2016). V tomto rozhodnutí ďalej súd uviedol, že vo veci „spornosti zaistenia (umiestnenia) maloletých detí s matkou a obozretného súdneho prieskumu tohto právneho stavu sa už Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil v konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, judikoval svoj právny názor (rozsudok sp.zn. 10/SZa/12/2016 zo dňa 14.06.2016), s právnymi názormi ktorého sa kasačný súd stotožňuje s precedenčnými následkami uvedenými v ustanovení § 3 ods. 3 spolu s § 139 ods. 2 a 3, § 440 ods. 1 písm. i/, § 464, ako aj § 469 S.s.p, ako aj so sankčnými dôsledkami podľa § 80 ods. 1 písm. c/ S.s.p. Kasačný súd v uvedenej súvislosti najmä poukazuje na judikatúru ESLP (§ 131 veta druhá S.s.p.), z ktorej vyplýva, že deti by nemali byť pozbavované osobnej slobody a to bez ohľadu na to, či majú zákonného zástupcu alebo sú bez sprievodu.“

42. V preskúmvanej právnej veci správny súd dopĺňa, že zákon o pobyte cudzincov neumožňuje zaistiť deti bez sprievodu alebo odlúčené od rodičov (§ 88 ods. 8 ZoPC), hoci na druhej strane pripúšťa, aby

spolu s rodičom boli umiestnené do ÚPZC aj deti (§ 94 ods. 3 ZoPC), správny orgán musí s poukazom na najlepší záujem dieťaťa zakotvený v čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa postupovať obozretne pri umiestňovaní detí spolu s rodičom v ÚPZC a pri úvahe o ich umiestnení by nemal opomenúť, že najlepší záujem dieťaťa, ktorý je vyjadrením hodnôt, na ktorých je postavený systém ochrany práv dieťaťa, nie je možné účinne dosiahnuť bez reflektovania na relevantnú judikatúru ESĽP týkajúcu sa pozbavenia osobnej slobody dieťaťa a ochrany práv a najlepšieho záujmu dieťaťa vo veciach zaistenia maloletých cudzincov najmä tých, ktorí sú v sprievode rodičov.

43. Správny súd rovnako poukazuje na judikatúru kasačného súdu, že žalovaný v súlade s vyššie uvedenými záväzkami podľa čl. 3 ods. 2 a 3 Dohovoru o právach dieťaťa pri úvahe o umiestnení detí spoločne s rodičom do ÚPZC musí zohľadniť, že tak ako deti bez sprievodu, tak aj deti, ktoré sú na ceste s rodičmi, by nemali trpieť zdĺhavým pobytom v zaistení. V tejto veci však ide o zaistenie maloletej osoby od 14.11.2017, preto s prihliadnutím na ustanovenie § 88 ods. 8 ZoPC bolo možné od správneho orgánu očakávať (vzhľadom na obmedzenia osobnej slobody maloletých detí), že sa vysporiada s požiadavkou zákonodarcu, že zaistenie maloletých detí, ako zraniteľných osôb, musí byť obmedzené na čo najkratší čas.

44. S poukazom na ustálenú rozhodovaciu prax kasačného súdu sa správny súd nemôže stotožniť s názorom žalovaného prezentovaného v preskúvanom rozhodnutí, že v prípade zaistenia maloletých cudzincov zoberal do úvahy príslušné ustanovenie Dohovoru o právach dieťaťa a že jeho zaistenie je v súlade s článkom 3 ods. 1 Dohovoru, ktorý sleduje najlepší záujem dieťaťa v každom prejednávacom prípade.

45. Rovnako v prípade zaistenia maloletých cudzincov nie je bez významu aplikácia ustanovenia článku 28 ods. 2 Dublinského nariadenia III, že možno dotknutú osobu zaistiť v súlade s týmto nariadením, avšak len ak je zaistenie primeraným opatrením a nie je možné účinne uplatniť iné, miernejšie alternatívne donucovacie opatrenia. Súd má zato, že ani táto podmienka v prípade zaistenia žalobcu a maloletých cudzincov splnená nebola.

46. Pokiaľ sa týka iných menej závažných prostriedkov zaistenia kasačný súd vo svojej rozhodovacej činnosti poukázal nato, že za tieto možno v prípade žiadateľa o azyl (aj keď v inom členskom štáte) považovať zdržiavanie sa v azylovom zariadení bez možnosti udelenia priepustky [§ 23 ods. 3 písm. c), resp. § 23a ods. 1 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle], pričom daným sa však správny orgán nezaoberal, resp. z odôvodnenia preskúvaného rozhodnutia to nevyplýva.

47. Preto s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti správny súd v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami podľa § 230 ods. 1 písm. a) Správneho súdneho poriadku a z dôvodov uvedených v § 191 ods. 1 písm. c) Správneho súdneho poriadku napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a nariadil žalovanému bezodkladné prepustenie žalobcu a zúčastneného cudzinca, nakoľko žalovaný svojím rozhodnutím zasiahol do ich osobnej slobody, pričom čl. 5 ods. 4 Dohovoru zakotvuje povinnosť nariadiť prepustenie osoby, ktorej pozbavenie slobody bolo nezákonné. Správny súd pre rozhodnutie v tejto veci nepovažuje za rozhodujúce, že ku dňu jeho rozhodnutia, t.j. 19.04.2018 bola zúčastnená cudzinka už plnoletá, pretože nezákonnosť rozhodovania žalovaného sa viaže na obdobie, keď bola maloletá, teda nedosiahla vek 18 rokov. Ostatnými žalobnými námietkami sa správny súd nezaoberal, nakoľko zistil iný závažný dôvod odôvodňujúci zrušenie nezákonného rozhodnutia žalovaného.

48. Správny súd zdôrazňuje, že v zmysle § 191 ods. 6 Správneho súdneho poriadku je orgán verejnej správy v ďalšom konaní viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil správny súd v zrušujúcom rozsudku.

49. O trovách konania súd rozhodol podľa § 167 Správneho súdneho poriadku tak, že priznal ich náhradu žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný, voči žalovanému. O výške priznaných trov konania bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozhodnutia v tejto veci (§ 175 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorá sa podáva na Krajskom súde v Košiciach v lehote siedmich dní od doručenia rozhodnutia krajského súdu.

V kasačnej sťažnosti sa uvedú všeobecné náležitosti podania podľa § 57 Správneho súdneho poriadku to znamená, ktorému správne mu súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania. Ďalej sa v kasačnej sťažnosti musí uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body") a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne mu súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 Správneho súdneho poriadku odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 odsek 1 písm. g) až i) Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.